

LÉ GROSE FEMALE

PATOIS D'ARNAD

Lé grose female sivon grose é forte, predzavon na lenga qué gneun capive é portavon dé gro foudalón qué dé co alavon lavé a la goye dé Provése.

Ou veladzo, endonca, ié sivon pa dé beui é, pé avé dève, fanteve sende dzu pé lo pra fenque i grou pian-et qué, i pi d'én roc, ié sive na grosa goye.

Lé female dé Provése y avivon portà dzu dé laviou dé bohç paé co lé grose female lé empiéyavon pé lavé lé dras.

Lor allavon fae beuya lo nét ou quier dé leun-a é battivon tellamèn su hisse laviou dé bohç qué lo tapadzo sé sentive fenque ou veladzo.

La dzen dou veladzo sé sarave dedeun lé mitte. Saravon lé fen-ihtre, quiavavon lé porte perché y avivon belle pouie qué helle female ison entrà en tsi lor!

Ma lor, fini dé fae beuya, allavon catsi-se su pé lé montagne damòn Fontan-èi, enté la parotse dé Tsalan-Dézot, su pé la Val d'Àyah.

Na бага sertoù fiave enrabié lé female dou veladzo : lé grose female sé prendivon pa la fasteugguia dé rétsavi lé laviou dé bohç can finivon dé fae beuya é paé, can lé female dé Provése sendivon lavé lé lor patén, trovavon lé laviou dé bohç ou mentèn dé la piquioda goye.

Fantive allé tsertsi dé rahté ou dé pertse pé tié-le fenque ou bor, to la reusca dé campé dedeun lève!

Sé lementavon sovèn dé ho heu to lé lor ommo, ma lor ié fiavon pa da men.

- Baliverne di female!! Débroya-vo ! - diavon lé ommo.

Lor sivon louèn totta la sénan-a : sendivon én piàn pé tsertsi travai é tornavon renque lo desando nét pé vére la fameuye é porté su hen qué mancave.

Lé female dou veladzo vignavon tot dé lon pieu greuffe to helle créateue méze servadze, totte débéraye, to dé beurte grimme, qué y an beutta-se a véondé é a bamban-i-se pé lé tsarie dou veladzo.

Hpioavon di fen-ihre, a drette é a séota é dé co pasavon totta la dzornà a hpion-é lé female dé Provése qué felavon enti htabio.

Fiavon pa ren, ma dé co borbottavon entre lor dé bague qué gneun capive.

Lé female dé Provése sentsalavon pa a tsahi-le vià : y avivon pouie dé fae-le enrabié, ma sé lementavon todélón to lé lor ommo can tornavon i mitte:

- Nèn pouie! Sen pa hen qué ié pase pé la téhta: poudrayon co fenque entordé-no lo co comme dé porfolén! Henque pouyen-te fae no contre helle femalasse ?

Lé ommo, stouf dé senti-le borboté todélón, y an pé désidà dé vére-ié in pocca pieu quier entè heutta conquia. Y an entsardjà paé lo pieu robeus dé sobré ou veladzo a teté la situachón.

Hi ommo, vehtì da femala, y at beutta-se dedeun in ehtabio a felé é y at quittà la porta méza iverta.

Eun-a di grose female, y at piahia-se so lèus é aviquiave queriouza tout lé movimèn dé la nouhtra filouza. Apré én pocca y at deut én patoué :

- Boudza, boudza filouza di grose couése, té feuille pocca é malamèn!

Lo dzovéo, qué fiave dé tot pé pa rie, to hi gro comerse dé fi, dé gromesé é dé lan-a, y at saoutà su comme an fezetta é y at beutta-se a batre lé sabó pé tèra én fièn én gro vacarmo. La grosa femala, qué y at tchapa-se pouie, y at moda-se a galop, én sopatèn lo gro foudalón.

Lo dzor apré, heutta conquia y at fét lo djir dou veladzo è la dzen inti vèyà predzave pa dé dàtro é riavon dé hen qué y avive capità hi dzor.

- Son pa grame - diavon lé ommo pé calmì lé lor female - son djeu én pocca queriouze...baste fae-ié "ouf" é trellon vià comme én tsét servadzo!"

Ma lé grose female renonhiavon cheur pa a sende ou veladzo é encoa pieu queriouze qué davàn, é beuttavon lo nas dedeun lé péyo. Lanmavon seurtoù lo fouà: sé piahiavon protso di fornet é aviquiavon avó mervèye lé toquétén dé bohç qué brijavon; djoventavon dé ranme é dé tri paé lé fianme vignavon co pieu ate. Y avivon bé a dee-ié qué hénai pouive fae tchapé fouà a tot lo mitte, ma lor ren, fiavon en sembièn dé pa senti.

Lé téhtse dé bohç amonton-aye dIn sen di mitte levravon vitto é lé female dé Provése sivon fran despéaye : alavon tsertsi dé bran enté la bohtsaye, ma helle grose female brijavon co hen.

Co fenque pé lé ommo la situachón sive én tren dé vigni fran ensoportabia : la demendze, ou post dé répozì ou fae féhta, fiavon bohç! Ou mémo ten, lé grose female bamban-avon pé lo veladzo én brayèn :

- Fèi fret! Fat avié lo foua! Fat fae foua!"

Sé cahquieun ié diave qué ié sive pami dé bohç, lor mouhtravon to lo dèi lé biyón entehtchè djeusto foudou veladzo.

Ho heu y at don-à nîdé a hisse montagnar qué y an beta-se dâcorde pé beté la paolla fén a hi comerse qué y an rehpondi i grose female:

- Vat bèn, dâcor! Ma fat co hquiapé-le hisse biyón! Vo fat vignî doun-i-no én co dé man!

Y an beuttâ do gro toc dé brença fran ou sondzon dîn greup é to la mahe y an fonchè dedeun én queugn pé fa enlardzî in pocca lo bohç.

Co qué la creppa y at ihtâ prou lardze, y an mandâ i grose female dé beutté-ie dedeun lé dove man paé da forhî é da hquiapé lo bohç.

Dove entre lor y an fé-lo tot sebut.

Vitto lé ommo y an gavâ to sebut lé queugn é paé la hquiapa y at sara-se so lé man di dove female én fien-le engantché ou bohç.

To én caous, lé ommo y an poussâ dzu pé lo greup lé biyón é lé grose female y an robotâ dzu fenque a la goye dève. Lé poe matahe brayavon a pién poumón :

- Iguia-no! Iguia-no !

Lé lor compagne é co fenque hella qué comandave, y an trellâ dzu a galop pé idi-le. Lé ommo dé Provése, pieu les qué pouivon y an trallâ su ou veladzo é y an sara-se bèn dedeun lé mitte.

Y avivon fran pouie qué lé grose female ison véendja-se é paé lo dzor apré é pé cahque dzor gneun y at sorti di mitte. Ma ren y at capitâ.

Lé grose female y an sparî dé Provése é gneun y at mi vi-le.

Lo ten y at pasâ é làventeua y at vignâ na conquia. Aya sé conte pé fae pouie i minâ tchapén dé Tsalàn-Dézot.